

Voorstel Gemeenteraad

Vergadering gemeenteraad

d.d. 27 maart 2024

Portefeuillehouder: Prins, P.

Beleidsveld: Service en onderhoud openbare ruimte en gebouwen

Zaaknummer: Z/24/412514/DOC-24480949

Onderwerp: Beleidsplan openbare verlichting 2025-2028

Korte samenvatting

De gemeente Eemsdelta streeft naar een kwalitatief goede en duurzaam ingerichte openbare ruimte die bijdraagt aan de leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte speelt hierin een belangrijke rol.

De opgave ten aanzien van het beheren en onderhouden van de kapitaalgoederen is groot. Dit geldt tevens voor de onderhouds- en vervangingsopgave ten aanzien van openbare verlichting. Om het areaal op orde te krijgen en op orde te houden is het noodzakelijk om duidelijke beleidsmatige kaders vast te leggen en planmatig onderhoud te plegen. Daarnaast is een harmonisatie en actualisatie van het beleid omtrent openbare verlichting nodig. Het beleids- en beheerplan openbare verlichting 2025-2028 geeft hier invulling aan.

Voorgesteld wordt om het beleids- en beheerplan plan openbare verlichting 2025-2028 voor de gemeente Eemsdelta vast te stellen.

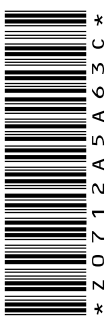
Aan de raad

Voorstel

1. Het beleids- en beheerplan plan openbare verlichting vaststellen;
2. Kennisnemen van de voorgestelde beheeraanpak omtrent het vervangen en onderhouden van masten en armaturen;
3. De financiële consequenties ten aanzien van het voorgestelde kwaliteitsniveau terug laten komen bij de integrale afweging voor de besluitvorming in de kadernota 2025.

Aanleiding

De gemeente Eemsdelta streeft naar een kwalitatief goede en duurzaam ingerichte openbare ruimte die bijdraagt aan de leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte hierin een belangrijke rol. In de methodiek van 'assetmanagement', waar de gemeente Eemsdelta mee werkt, staat het beleid staat aan de basis van de inrichting en instandhouding van de openbare ruimte. De aanleiding voor het opstellen van het beleids- en beheerplan openbare verlichting is meerledig:

1. Er ligt een grote opgave ten aanzien van het kapitaalgoederenbeheer, onder andere bij de openbare verlichting. Om de komende jaren de 'basis op orde' te krijgen en meer planmatig te werken, is een duidelijk beleidsmatig kader nodig;
2. Harmonisatie en actualisatie: het beleid omtrent de openbare verlichting dient geharmoniseerd en geactualiseerd te worden, om een eenduidig beleidsmatig kader voor de gemeente Eemsdelta neer te zetten;
3. Ambitie in lijn met budget: een vereiste vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is dat de beleidsmatige ambitie in lijn ligt met het daarvoor beschikbaar gestelde budget.

Beoogd effect

Het beoogde effect van het vaststellen van het beleids- en beheerplan openbare verlichting is het areaal op orde krijgen en op orde houden.

Het toewerken naar 'de basis op orde' wordt bereikt door planmatig onderhoud uit te voeren conform de beleidsmatig vastgelegde kaders. De veiligheid in de openbare ruimte en functionaliteit van de openbare verlichting vormen het uitgangspunt. Voor een aantal objecten, gelegen in centrumgebieden, wordt ingezet op een hogere beeldkwaliteit (niveau A). In woongebieden wordt ingezet op een basiskwaliteit (niveau B). Op bedrijventerrein en buiten de bebouwde kom wordt ingezet op een lagere beeldkwaliteit (niveau C). Dit komt tot uiting door het frequenter reinigen (schoonmaken), conserveren (verven) en de uitstraling van de openbare verlichting. Dit heeft geen invloed op de kwaliteit van de lamp. Hiermee is de uitstraling van deze objecten passend bij het gebied.

De keuze voor een hogere beeldkwaliteit in beschermd stads- en dorpsgezicht sluit aan bij het reeds vastgestelde programma groen. Op deze wijze wordt toegewerkt naar een veilige, functionele en toekomstbestendige openbare ruimte die past bij het gebruik.

Argumenten

Vaststelling van het beleids- en beheerplan openbare verlichting draagt bij aan:

1. Het toewerken naar 'de basis op orde': het areaal aan openbare verlichting op orde krijgen en op orde houden. Planmatig onderhoud, veiligheid en functionaliteit zijn hierbij de uitgangspunten en kapitaalvernietiging dient voorkomen te worden.
2. Voldoen aan wet- en regelgeving: infrastructuur, waaronder openbare verlichting, moet veilig zijn voor de gebruiker. Indien de gemeente als eigenaar tekort schiet in het onderhoud ervan, kan dit leiden tot wettelijke aansprakelijkheid bij het voordoen van ongevallen.
3. Werken conform de systematiek van 'assetmanagement': de openbare ruimte in Eemsdelta wordt beheerd volgens het iAMPro model voor Assetmanagement. Daarin staat het beleid aan de basis van de inrichting en het beheer van de openbare ruimte;
4. Inzicht in de benodigde onderhouds- en investeringsbudgetten, in lijn met de beleidsmatige doelen en ambitie (vereiste BBV). De gemeenteraad en het college dienen inzicht te geven in de benodigde onderhoudsbudgetten, op een financieel transparante wijze, op grond van artikel 12 BBV. De begroting moet voortvloeien uit beleidskaders en de financiële consequenties ervan.

Kanttelingen

1. Onderhoudsniveau en toekenning budget: in het beleids- en beheerplan openbare verlichting staat één scenario's voor de kwaliteit qua onderhoud van de openbare verlichting:

- Centrumgebieden op een hoger niveau (A-niveau);
- Woongebieden op een basisniveau (B-niveau)
- Bedrijventerreinen en buiten de bebouwde kom op een lager niveau (C-niveau)

De onderhouds- en vervangingsopgave ten aanzien van de openbare verlichting is groot. Tegelijkertijd moet het gebruik van personele- en financiële middelen zorgvuldig worden afgewogen. Na vaststelling van het beleids- en beheerplan openbare verlichting wordt, ten aanzien van het financiële component, verder gewerkt aan een realistisch en uitvoerbaar voorstel voor de kadernota 2025. Op deze wijze volgt een integraal voorstel voor de kapitaalgoederen, met onder andere de 'assets', wegen, openbare verlichting, waterbodems. Voor het onderdeel openbare verlichting vormt bovengenoemd scenario het vertrekpunt voor dit integrale kadernotavoorstel. Uiteindelijk vindt een definitieve toekenning van het onderhouds- en investeringsbudget voor de openbare verlichting plaats bij het besluit over de kadernota voor het planjaar 2025.

Indien het gevraagde benodigde budget niet wordt toegekend leidt dit tot lagere onderhoudskwaliteit van lichtmasten. Gevolg hiervan is een continuering van de huidige werkwijze, gekenmerkt door een calamiteiten gestuurde ad hoc aanpak.

Aanpak/uitvoering

Na vaststelling van het beleidsplan wordt gewerkt aan een integraal en uitvoerbaar voorstel voor de kadernota 2025.

Afhankelijk van toekenning benodigde budgetten, wordt vanaf 2025 toegewerkt naar de beoogde kwaliteit om ervoor te zorgen dat 'de basis op orde' is. Dit betekent in de eerste plaats een veilige en functionele openbare ruimte.

Rol en bevoegdheid raad

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om kaderstellend beleid vast te stellen.

Financiën

Onderhoud van het areaal, waarbij centrumgebieden op niveau A, woongebieden op niveau B en bedrijventerreinen en buitengebied op niveau C worden onderhouden, wordt beschouwd als de meest optimale onderhoudsvariant.

- De gemiddelde onderhoudskosten per jaar bedragen €731.000,- (periode 2025 - 2028)
- De gemiddelde investeringskosten per jaar bedragen €530.000,- (periode 2025 - 2028)

Vanwege capaciteit en reeds beschikbare vervangingsbudgetten zal voor 2025 geen aanvullend investeringskrediet worden aangevraagd. Hierdoor zullen er geen extra kapitaallasten zijn ten opzichte van de huidige begroting.

Dit geeft het volgende beeld:

Totaalbedragen beheeraanpak, voorkeursscenario openbare verlichting	
Onderhoud en elektra:	€731.000,-
Investeringen:	€391.000,-
Uitzetting kapitaallasten:	n.v.t.

Voorgesteld wordt kennis te nemen van de voorgestelde beheeraanpak omtrent het vervangen en onderhouden van masten en armaturen.

Ook wordt voorgesteld de financiële consequenties ten aanzien van het voorgestelde kwaliteitsniveau terug laten komen bij de integrale afweging voor de besluitvorming in de kadernota 2025.

Participatie

Vanuit de onderhouds- of investeringsprojecten worden bewoners en andere belanghebbenden intensief betrokken. Bewoners, eigenaren en gebruikers benaderen we per project.

Communicatie

Na positieve besluitvorming wordt informatie over het beleids- en beheerplan openbare verlichting toegevoegd aan de gemeentelijke website. Samen met Team Communicatie en Team Online wordt bekeken op welke wijze hier het beste invulling aan gegeven kan worden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta

Ben Visser
Burgemeester

Ronald Koch
Secretaris

Bijlage(n)

- Beleidsplan openbare verlichting 2025-2028

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Eemsdelta,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 februari 2024,

BESLUIT

1. Het beleids- en beheerplan plan openbare verlichting vaststellen;
2. Kennisnemen van de voorgestelde beheeraanpak omtrent het vervangen en onderhouden van masten en armaturen;
3. De financiële consequenties ten aanzien van het voorgestelde kwaliteitsniveau terug laten komen bij de integrale afweging voor de besluitvorming in de kadernota 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 maart 2024.

De raad van de gemeente Eemsdelta

B. Visser
Voorzitter

T.G.C. Kramer-Klein
Griffier